Brassó, 1894. X. évfolyam 17-ik szám. Csütörtök, február 8.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:
Egész évre . 6 frt — kr
Félévre . 3 „ — „
Negyedévre . 1 „ 50 „
Külföldre egész évre 20 frank.

Egyes szám ára 4 kr. s kapható a kiadóhivatalban s Gross Gusztáv fotókollektorjában.

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Hirdetések tetszetének a kiadóhivatalban.

Hirdetések díja:
4 hasáb garmond-sor vagy annak helye 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésekenél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nyilttéri közlemény sora 10 kr.
Hirdetések és Nyilttér díjai előre fizetendők.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Főszerkesztő: Dr. Weisz Ignácz ügyvéd.

Szerkesztőségi iroda: Brassó, Lő-piacz 10. szám alatt, hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők. Kéziratok vissza nem adatnak

Felelős szerkesztő: Dr. Fischer Ákos ügyvéd.

A szász és román néptanítók.

A hazai és a romániai román lapok, németsak a szászok lapjai és a Romániában megjelenő mémet lapok még mindig nem tudnak megnyugodni a beszterczenaszódmegyei néptanítók esetén és különösen a romániai lapok különbnél különb ferdítésekkel igyekeznek a közvéleményt félrevezetni.

Mivel itt heun saját haránkban sem tudhatja a legtöbb olvasó a beszterczenaszódmegyei eset részleteit, mert azon részleteket sem a német, sem a román lapok nem közölték és mert a történteket csakis a fennálló törvény és miniszteri rendeletek alapján lehet kellő világításba helyezni, a közvélemény felvilágosítása érdekében elmondjuk a nagy port felvert esetet részletesen, a mint azt kétségtelen adatokból megtudhattuk.

A közoktatásügyi miniszter mult évi szeptember hó 25 én 43,760. szám alatt kibocsátott rendeletében bevezetésül felhozván, hogy az 1879. évi XVIII. t.-cz. intézkedései még ma sincsenek végrehajtva, a következőkre utasítja a közigazgatási bizottságokat:

1. Az 1885 ik évi május hó 28-án 20,301. sz. alatt kiadott körrendelet alapján gondoskodjék arról, mikép a tapasztalt bajok orvosoltassanak.

2. E végett az idézett számú körrendelet szerint állapítsa meg, hogy a törvényhatóság területén működő összes népiskolai tanítók közül melyik magyarul nem tudó tanitó alkalmazása tekintendő semmisnek és érvénytelennek.

3. Értesítse arról az érdekelt iskolafentartót, illetőleg annak iskolai főhatóságat s ha a kifogásolt tanitó helyett a közigazgatási bizottság által kiküzendő határidő alatt nem alkalmaztatnék magyarul tudó, kellő képesitéssel biró tanitó, akkor az illető magyarul nem tudó tanitónak a tanitástól való eltiltása iránt azonnal tegyen jelentést hozzá.

4. Hasonlóan kell eljárni az 1868. óta tanitókul alkalmazott, de tanképesitő okleveléi nem biró egyénekre nézve.

Ennyi vonatkozik az illető rendeletből személyi ügyekre.

Mit tett most a beszterce-naszódmegyei közigazgatási bizottság?

A rendelkezésre álló és a kir. tanfelügyelő által a felelősség teljes tudatában kötelességszerűleg beszolgáltatott adatok alapján felsorolt hét görög-keleti, hét görög-katholikus és hat ág. evangelikus (szász) tanitót, mint a kiknek alkalmazása az 1885. évi 20301. számu miniszteri rendelet szerint semmisnek és érvénytelennek tekintendő, mert noha okleveleiket az 1872-ik, illetve az 1881-ik évtől kezdve szerezték, a magyar nyelvet még sem birják annyira, hogy a népiskolában a törvény által megkövetelt sikerrel tanithassák.

Felsorolt továbbá még három okleveléi nem biró tanitót, a kik azonban magyarul eléggé tudnak (ezek közül egy szász); — és mivel a mult évi 43.760 számu rendelet a magyar nyelvnek az iskolákban is több sikerrel való tanitása felől is intézkedik; ugyancsak az 1885. évi 20,301. számu miniszteri rendelet utasításai szerint meg kellett jelölnie ama 1872. évtől végzett tanitókat is, a kik magyarul tudni nem kötelesek s a kik mellé — mivel magyarul csakugyan nem tudnak, az idézett rendeletnek képest magyarul is tudó segédtanitót kell alkalmazni. Ilyen van Besztercze-Naszód vármegyében összesen 12 s köztuk olyan is, a ki már 1847. óta van alkalmazva.

Tömeges feifüggesztésről tehát, mint a hogy némely lap irta, egyáltalában nem volt és nem is lehetett szó, mert a tanitástól való eltiltás jogát a rendelet a miniszternek tartotta fenn. A magyar nyelv nem tudásáért mindössze is husz tanitó alkalmaztatását kellett érvénytelennek nyilvánitani, a kik közül csak hat ág ev. szász. Ez pedig éppen nem nevezhető tömegesnek, mikor a lapok közlési szerint csak magában Versecz városában 18-on. Temesmegyében 68-on, Biharban 100-on, Szepesben és Szolnok-Dobokában 80-on felül van ama magyarul nem tudó tanitók száma, a kiknek alkalmazását érvénytelennek kellett kimondani.

A besztercze-naszódmegyei közigazgatási bizottság eljárása tehát a rendeleteknek teljesen megfelelő és korrekt volt, mert másképen a miniszteri rendelet megszegése és az állapotok eltitkolása nélkül cselekedni nem lehetett.

Mire vihető vissza hát az egész ugynevezett szász-hecz? Mindenesetre ama hagyományos idegesége, a mely mindig elfogja a szász testvéreket, valahányszor a magyar nyelvről van szó.

Igy az ötvenes években is egymást érték a feliratok, midőn az osztrák kormány a magyar és román nyelv oktatását kötelezővé tette gymnáziumaikban, azt dokumentálván, hogy a magyar irodalom nem érdemli meg azt az idősvezességet, a mely a magyar nyelv tanitása által más tárgyak rovására történik.

Mikor az 1879. évi XVIII. t.-cz meghozásáról volt szó, a mely a magyar nyelv tanitását a népiskolában is kötelezővé teszi: két-két rendbeli feliratot intéztek ó feléséghez, az országgyűléshez és a közoktatásügyi miniszterhez s a magyar nyelv tanitása ellen a legelső argumentumuk is az, hogy nem létezik olyan erdélyi törvény, a mely kötelezné az ottlakó nem magyar nemzetiségeket a magyar nyelv tudására.

Hasonlóan feliratoztak az 1883-ik évi középiskolai törvény meghozatalakor is a magyar nyelv ellen; nem is emlitve azt a sok hirlapi czikket, a melylyel az összes bel- és külföldi német lapokat elárasztották.

Ime, ez a valódi helyzet; ezért a nagy lárma és deputácziózás s ezért kellett a szász lapoknak a besztercze-naszódmegyei közigazgatási bizottság, tisztán a miniszteri rendeletekhez alkalmazkodó eljárását égbekiáltó merényletnek feltüntetni s az alkalmazás tekintetében a magyar nyelv nem tudását kifogásolt hat ág. ev. tanitó helyett a sorok közt százakat és százakat sejteni.

Pedig, ha alaposan meggondoltak volna a dolgot német laptársaink és nem tévesztették volna szem elől, hogy száz meg száz néptanítók közül, hála az égnek, már csak oly kevés — jelen esetben hat — nem sajátitotta el a haza nyelvét, bizonyára nem azért jajdultak volna fel, hogy a törvények és miniszteri rendeletek az erre hivatott és felelős közegek által végrehajtatnak, hanem szemrehányással illették volna azon egy pár tanitót, kik a törvényt és a szülőket kijátszva, megfosztották a kezükre bizott gyermekeket a hazai nyelv elsajátitásától.

Mi ebben, hogy a törvények és rendeletek végrehajtatnak, az erre hivatott közegek által, annál kevésbbé láthatunk sérelmet, mert az 1879. és 1885. évi

TARCZA.

Képek a keletről.

Irta: Veszprémi Soma.

I.

Öt nap a musztafabasai karanténbarakban.

Ép most olvastam az ujságokban, hogy a keleti expresszvonatok ismét forgalomba hozattak olyképen, hogy e vonatokkal Konstantinápolyból utazók közül azoknak, kik Bulgáriában a vonatot elhagyni kívánják, Zibofcsénben vesztegzárat kell kiállniok.

Látatlanban is sajnálom ezen ismeretlen földi pályatársaimat a balsorsban, a kik ártatlanul ily kemény büntetésre vannak kárhoztatva a makacs tejű bolgárok részéről, kik darabló a törökök iránt a vesztegzárok felállításával mutatják ki a fogak fehérét, hiábra kinozva a jámbor utasokat, a kiknek legnagyobb része tévos, vagy egyáltalában semmi fogalommal sem bir a karantén létezéséről, és annak nem épen kellemetes oldaláról.

A konzulátusok ugyanis, bizonnyal felsőbb rendeletre, eltitkolják az információ végett hozzájuk forduló utasok előtt a vesztegzárak fennállását, valószinűleg abból a szempontból indulva ki, hogy senki ember fia menne tudva neki a farkasveremnek.

Igy jártam jó magam is. Mikor Galaczon a konzulátusnál kivettem utlevelemet, ott semmi bizonyos informácziót nem tudtak adni a vesztegzárok létezése, avagy beszüntetése felől. Már most merre menjek, hogy a legrövidebb idő alatt Konstantinápolyban legyek? Annyit tudtam, hogy ha a tengernek veszem utamat, ugy tic napi vesztegzárnak kell magamat a hajón alávetni. A karantén a tengeren jen kellemetes, de unalmas, s a mellett nem akartam tíz napot elvesztoni. Kapitam magam, felültem a vasutra azon szándékkal, hogy Bukarest, Vecserova, Belgrád, Szofián át utazom a török metropoliába. Sem a román, sem a szerb fővárosban, a hol utlevél láttamozás végett kiszallnom kellett, nem kaphattam pozitiv adatokat a karantént illetőleg, pedig ugy a török, mind az osztrák magyar konzulátust megtüterpellálta e miatt. Senki sem tudott bizonyoszt. Egyik tíz, másik két napot emlitett, a harmadik arról biztositott, hogy egyáltalában nincsen már vesztegzár, a negyedik azzal kocsogtetett, hogy egy a bolgár, mind a török határon ismáli karantén, a kilátásba helyezett napok száma a 10—15 közt variált. Szépen vagyunk, gondolám magamban.

Egyet sóhajtottam, kettőt káromkodtam, azán felültem a kupémba a belgrádi állomáson. Abban már két utitársat találtam. Egy nyájas arczu öreg ur és egy fiatal hölgy élénk diskurzusba voltak elmerülve, mikor beléptem. Nem valami biztató tekintetet vetettek felém, midőn podgyászomat fejök felett elhelyeztem, do néhány barátságos szó után megkötöttük az ismeretséget.

Az öreg ur németországi birtokairól utazott Konstantinápolyban levő családjához, a fiatal hölgy Párisból ugyanoda. Mily szerencsés véletlen! Immár hárman vagyunk bajtársak, könnyebb szivvel indulunk neki a tizonytalanságnak. A kisasszony igazi párisi nő létére természetesen nem beszélt másképp, mint francziául. s igy valamennyien a galiusok nyelvén öntöttük ki szivünk keserveit a barbár bolgár és török urak basáskodása miatt.

Vajion lesz-e vesztegzár és mennyi? Erről folyt jobbara a beszéd köztünk. Szerencsére Carlbroduan csupán alapos deszinfekczionak vetettek bennünket ala s minden elvettek tőlünk minden elemózsiánkat, sonkát, kenyeret, kolbászt, (Augusztu ki-asszony ezüstpapiru csokoládéjának és pompás párisi bonbonjainak sem kegyelmeztek meg), mindenféle jó kivánatokkal ellátva, utnak ereszteltek bennünket. A kupéban Augusztu nagysám egyre uj divatu kalapjának mostoha sorsán kesergett, mely egy kissé több karbolvizet szivott magába a kelleténél. Hja, azok a civilizáltalan bolgár szandárok, tudják is ők egy legujabb divatu párisi kalap értékét megbecsülni, mikor azt hiszik, hogy azok az ostoba baktériumok annak chickes tollal között fogják téli álmukat aludni.

A czáribródi revizió alkalmával, mikor két utitársam szóval szemeket vetve a pad alá dobott sonka szeletekre és bonbonokra, bőröndjök rendezésével valának elfoglalva, nekem jutott a szerencse azok utleveleinek felmutatásával megbizatva lenni, és a láttamozást kiszközölni. Felhasználva a jó alkalmat társaim nevének, állásának s Augusztu nagysám korának kihuzásával, (a férfiak tudvalevőleg az indiszkréció és kíváncsiság dolgában nem nagyon állnak mögötte a nőknek) a passzusokba beállantottam s ily módon megtudtam, hogy az öreg ur neve gróf Deray, (a kora nem érdekelt) a kisasszony pedig Augusta Causse Pouget: 19 éves.

Igy azán olyba vettem a dolgot, mint ha be lettünk volna mutatva egymásnak; az öreg urat ezentul grófnak tituláltam, Augusztu kisasszonynyal szemben pedig fiatal korára való tekintettel sokkal nyájasabb kezdtem lenni, a minek következménye az volt, hogy ő is sokkal bizalmasabb lett hozzám, akár évek óta ismertük volna egymást.

(Vége következik.)

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Şcoală - BCU Cluj-Napoca.

évi ideiváró törvények hozatala óta azt tapasztaljuk, hogy a magyar nyelvnek a szász néptanítók által való elsajátítása és tanítása még sem tökéztelik oly nagy nehézségekbe, a mint ezt szász testvéreink feltüntetik, mert hiszen a szászok 250 népiskolájából legalább 220—230-ban már a néptanítóknak birniok kell a magyar nyelvet, miután Besztercze-Naszód-megyében csak 6 tanító ellen emeltetett kifogás.

És miután joggal feltehető, hogy a 250 szász népiskola összes tanítói közönyára nem birták a magyar nyelvet 1879 és 1885. előtt, mert hiszen ezen néptanítók mind csak német iskolát végeztek; abból, hogy ma már legalább 220 népiskola tanítói birják a magyar nyelvet, joggal felfehetjük, hogy ép ugy a mint nem oli meg a magyart az, hogy németül tanul és tud, már pedig minden tanult magyar tud németül, a szászokat sem fosztaná meg soha az nemzetiségüktől, ha magyarul is tudnának.

És végre, hogy nem oly nagy dolog az anyanyelv mellett még egy nyelvet elsajátítani, eklatánsul bizonyítja az, hogy a románokkal vegyes megyékben és községekben majdnem minden szász birja a román nyelvet is, és hogy a magyarokkal vegyes községekben a szászok mind jól beszélik a magyar nyelvet.

Dr. W. I.

Belföld.

Február 5-én az országgyűlésben üres padok és üres karzat előtt tett az elnök néhány bejelentést, Dókus Ernő előadó pedig beterjesztette, az ezredéves ünnepségek megvitatására kiküldött bizottság jelentését, melyet annak idején napirendre tűzni határoztak

Azután következett a mezőgazdasági és mezőrendőri törvényjavaslat ama szakaszaiknak tárgyalása, melyeket a ház a bizottságokhoz utasított újraszövegezés végett. Az uj szöveget a ház változatlanul elfogadta.

Február 6-án pedig mindenekiőtt a le tárgyalt törvényjavaslat harmadszori felolvasásra került.

Ugyanez illés fényes sikert hozott a szabadelvűeknek. Teleszky István benyújtja a bizottsági jelentést a polgári házasságról szóló javaslatról. A többség perczekig tartó éljenzéssel és tapssal fogadta a jelentést, melynek kapcsán az előadó indítványozza, hogy a javaslnál az egyszerű melléfogtesnek. Erre Ugron Gábor azt mondta, hogy a mostani ülésnak e illőtt még nem is határóthat. Szilágyi Dezső miniszter bizonyítja, hogy a házszabályok „világos intézkedése szerint most kell határozni. Apponyi gróf zajos derültség közt figyelmeztet, hogy ne csökönösköjdék (!) a többség; a házszabályok szellemét kell megítélni, és ennek értelmében Ugron javaslatát elfogadja.

Erre Polónyi kijelentette, hogy ez lehetetlen, a házszabályokat meg kell tartani, s ezek félreértheteinek ez esetben. Hosszabb vita után végre a felett szavaztak, hogy ma határozzanak. A tömegesen megjelent szabadelvű párttal majdnem a teljes szélsőbal is szavazott. A most következő szavazásnál, hogy az osztályok melléztessenek, az egész ház, körülbelül 220-an, fölkelt és csak alig egy tuczat maradt ülve.

Ezután a mostani ülésnak királyi kézirattal berekesztetett.

Külföld.

Berlini udvari körökben hire jár, hogy a császár Schakir pasa török tábornokkal levelet küldött a szultánhoz, melyben a legutóbbi nagy kitüntetésért meleg szavakbra mond köszönetet és egyuttal kifejezi azon reményét, hogy rövid időre ismét Konstantinápolyba fog jönetni. A levél a legbarátságosabb hangon van irva.

Belgrádban febr. 4-án az udvari ebéden, melyen a különböző pártok 80 kiváló tagja volt jelen, Sándor király a miniszteriumra felkoszöntőt mondott, melyben az utóbbi válaszot „az államszükséglet postulatumának mondotta; mindenn hirezetlést, mely az ez alkalommal érvényesülő külföldi vagy személyes befolyásokra vonatkozik, határozottan visszautasitott és köszönetet mondott a miniszteriumnak, hogy vállalkozott a feladatra, hogy a politikai szenvedélyeket kibékítse és a törvényességet megóvja. Simics a saját és kollégái nevében válaszolt a király felköszöntojére s reménytet fejezte ki, hogy a kormány képes lesz megoldani feladatát, hogy a nyugalmat, rendet és törvényességet fentartatva és az által meg fog felelhetni a király szándékainak

Pétervári hireink szerint a kormányörökben már régebb idő óta Finnországnak az orosz birodalomba való bekebel-zésének kérdésével foglalkoznak, illetőleg a finnalkotmány megszorításával, vagy megszüntetésével Daczára az orosz czár részéről vagy két éve kiboczátott leiratnak, mely az alkotmánynak érintetlen fentartásáról beszeskedett, a finnek még sem érzik magukat biztositva, a mióta minden ülésszakban felhangzanak a panaszok, hogy az alkotmány fenyegetve van. A Finn országgyűlés legutóbbi üléseinek egyikén Kurten, a polgárság képviselője és Verze a föld mivesosztály képviselője hevesen kifakadtak az orosz kormány eljárása ellen, mely finnország alkotmányát veszélyezteti. E nyilatkozatok következtében a „Novoje Vremja" és utána a „Moskovskija Vjedomosti" erős hangu czikkekben felszólítják a kormányt, hogy a finn országgyűlés ellen komoly megtorló intézkedésekhez nyuljon.

Társas életünk.

Elvitázhatlan tény, hogy a műveltségnek előnyeihetelen kálfva a társas élet.

Az ember természetszerű ösztönében benne van a törekvés a társas együtlétre. És miként ez vezetett a legegyszerűbb kötelék, a családi kapcsossal megteremtett együtlétől a különféle társadalmi alakulatokon át a magasabb társadalmi fejlettségre, ugy az emberi természetben rejlő erkölcsi erő is csak a társas együtlétben fejlődhetett ki oly mértékben és oly tökéllye, mely a művelt modern emberben van kifejezve.

És az ebben megnyilatkozó erkölcsi erő volt s lesz minden idő a nemes czélnak, mely nélkül már a legszesebb czélyer is csak fél ember, mert ész és műveltség bár mennyire látszassek is egy fogalomnak, az nem épen az. Az első az erő, az alapfoltétel, a második az eredmény. Az ész a teremtés adománya az emberben, a melyet szorgalom, törekvés képesíthetnek. Az itt, melyeken a czélokig elérünk, az önképzés utja s az elért eredmény a műveltség.

De eredményeben is sokféle. Jelentkezhetik a tudományban, a szakismeretben, s mind annak elsajátításban, mit a társadalom, s benne az egyesek, a szép, nemes és igazért való küzdelemben hoznak felszásre, s maga az emberiség erkölcsi kincsszévé tenni igyekszik; vagy — mint rendesen szokás mondani — az általános műveltség megszerzésére törekszik,

Ennek együvé foglalása adja meg az embernek az intelligenczára való jogczimet, a legelső nemesi levelet, mely az igazi és a legfeljebbb embert emberhez legtöbb sikerrel képes egyenlővé tenni a társas életben, a társas érintkezést széles körré kiterjesztení, oly körré, melyben e társadalom minden rétege, minden elemo rangkülönbség nélkül eltér.

És a műveltség ezen általános keretében nem utolsó helyen áll maga a társadalmi érintkezés sokféle formája.

Mindenesetre a könyvg az első, melyet az embernek el kell sajátiania, de viszont a műveltség lényegének legteljesebb, birása a társadalmi külső érintkezések formájnak meg nem tartása nélkül az embert csak fél embernek hagyja meg. Hisz tudjuk, hogy a külső érintkezési feltételek meg nem tartása, mellőzése sok bajt okozott s okoz ma is nem egy helyütt.

Vannak emberek, kik régi elavult formák és felfogások apolásában a „magyaros" szellemet vélik feltalálni, pedig a magyar szellem nem lehet más, mint az általános európai műveltségnek magyar nemzeti szellemben való apolása.

Ép azért örömmel látjuk mindama mozzanatokat, melyek az általános műveltdés érdekében az egyének csoportosulását kedvezően mozdítják elő.

Estély, konczert, bál városunkban is egymást éri, s bár mennyire is beszélnek az emberiségnek a szárakozásra, mi nem feledkeztünk meg a multságok kulturalis jelegéről sem, nem különösen ma, midőn általunk mindenkor hangoztatott s körvtett oly irányt óhajtunk felszínre hozni, mely a multságokat nem eskelszív jellegűel, hanem az egész helyi társadalom minden rétegének bevonásával igyekszik rendezni.

Ember az embernek csalakozva, egyik a másikra hatva, csak ez a békeséges együtlét és nem izgatások teremthetik meg azt a virágot, melynek gyümölcse a társadalmi teljes harmoniában tog jutalmul jutni az embernek és társadalomnak egyaránt.

És ezen irányzatnak meg nem hódolni annyi, mint czimborasságot folytatni azokkal, kik a vizet óhajtják zavarni, hogy a zavarosban halászanak; mint vétení a békés együtt munkálkodásban gyökerező társadalmi fejlődés ellen. Ezen irányzat ellen tüntetni, szeléges tárvi tartással annyi, mint magát a nemes törekvés kerétbe belen illőnek tartani.

Ha oddig voltak is, higyjük azt, hogy a társadalomban ily egyének jövőre meg lámpával sem találhatnak.

—l. —n.

Román dolgok.

Apponyi a mereteken.

A „Gazeta" előadja a magyar országos pártoknak a kötelező polgári házasság körüli csoportosulását, ugy találja, hogy Apponyi nagyon szorult helyzetbe jutott. Szint kell mahoinap neki vallani vagy igy, vagy amugy, mert a mostani kétszinű magatartása már sokáig nem tarthat a jezsuita iskola ezen növendékének.

*

Üldözések és perek.

A „Gazeta" első számlálja, hogy Baltest és Popa Necsuat „Vitéz Mihály" czimű kolíemenyét perbe fogták, hogy jelenleg Szebenben, Balázsfalván és Besztercze-ben folyik a kihallgatások, hogy a Burgóprundi kőzs. iskola 4 tanítója ellen fegyelmi vizsgálat van folyamatba téve, de az egyik tanító Bosga Ilárius kijelentette, hogy ő nem irta volt alá az üdvözlő iratot. Marad tehát három tanitó. Azzal csinálnak bajt önmagukunk, hogy az ellenkezőt elkezdik cáczolni a helyett, hogy az igazságszolgáltatásnak rendes utat hagynának

*

Hát a másik fél?

Tache Jonescu román kultusz miniszter tette fel ezt a kérdést az országgyűlésen a vörösecknek: „Hát a másik fél? Hát a magyarok? Azt hiszik önök (t. i. a vörösek), hogy a magyarok elfogadják egy idegen kormány közbenjárását, mert a kormány közbenjárásáról van szó közöttünk és honpolgártársaink közöttü? Ugyan mit képzelnek önök ezen emberek önérzetéről? mit képzelnek egy nemzet méltóságáról, ha akarjátok hogy mások is tiszteljék a tiéteket . . ."

Ez aztán a szeg fejére ütött . . .

*

Baj van a Ligában.

A Liga tirkára Bukarestben m. hó 15 én egy beszédében humorosan ostorozta azokat a semmire kellókat, a kik a nemzeti ügyet saját czéljok dicsőtésére szálkanyolják ki, csakhogy olyan magasra emeljék fel neveiket, a hova szük szivük és eszük után soha sem juthatnának. A felolvasott megtapolták. Hát azok, a kiknek czéltozta? A Ligának az alapja volt rosszul rakva, mert nem a Románián kivül lakó románok megmentésére kellett volna azt alapitani. Odahaza kell szerni és nem a szomszéd háza előtt. Oda haza kell iskolákat alapítani, azokat jó tanerőkkel ellátni.

A predeáli Liga

választmánya lobogó szentelést tartott e hó 2-án, azután pedig bankettet rendez. Lám a Liga is eszik-iszik! és még táncoz is!

„A „Gazeta" is kegyeletesen

emlékezett meg Tompa Sándor alispán halála alkalmából. Tehát a sirnál mégis csak béke van közöttünk! Miért ne lehetne az életben is! . . .

Gondie Metropolit

Bukarestből rendeletet bocsátott ki a nőt és férfizárdák főnökeihez, melyben szigoruan meghagyja egyebek között, hogy idegenek csak is az órsek engedelmével mehetnek a zárdákba. Vajjon mi oka lehet ezen rendelet kibocsátására a nói zárdákat illetőleg?

Jótékonyczélu előadás Hétfaluban.

A hétfaluai róm. kath. hitnek, mára régen óhajtják, hogy felcsesö kisded templomuk helyett egy, a bivek számának megfelelő nagyobb épittessék, alkalmasabb helyen, valahol a központban. Ezen épitendő templom alapjának javára rendezettetett f. hó 2-án egy táncvigalommal egybekötött hangverseny, mely ugy szellemi, valamint anyagi tekintetekben fényesen sikerült. Főtisztelendő Koródi Mihály türkösi plébános ur, ki a hangverseny eszméjét megpendítő s buzgó tevékenységével létre is hozá, nagyon meg lehet elégedve, mert müvén jól meglátszik, hogy Isten nevében kezdte el, a ki őt meg is segité.

Nevezett napon este a csernáttalusi vendégő nagy terme zsufolásig megtelt oly elegáns közönséggel, minőt együtt igen ritkán láthatni. S a kik eljöttek s a szent ügy érdekében meghozták az áldozatot, azok nem panaszkodhatnak, mert az estély müsora egész a meglepetésig élvezetes vala; ilyet hallani ritkán van szerencsénk nekünk, hétfaluasiaknak.

A müsort Peipelné urnő zongorajátéka nyitotta meg és rekesztotte be. Ezt követte Hainzt Viola k. a. és utána Gódri Márton ur monologja, kik mindketten derekasan oldak meg a mily szép, époly nehéz feladatukat. Az „Éji istogatás" czimű melodrámában Klausitzer Ella és Hoffmanné urnők remekeltek, mig a Hoffman J. ur szavalata magával ragadta a mérő közönséget. Biró Sándor ur ének-solója igazán szivreható volt; hangja tiszta, lágy, előadása könnyed. A tapsoló közönséget meg két, saját szerzeményü nepdallal is meglepte, melyekkel a szo legszebb értelmében lekötötezet mindnyájunkat. Ehhez járult a Jaschk Gyula karnagy ur müvészi zongorakisérete, a mely szellemi élvezetünket még inkább fokozá. — Megelégedésünk és élvezetünk teljes volt, midőn a brassói urak „quartett-solóv"-ja elhangzott. Binder Jenő, Rajó Sándor, Biró Sándor, Wolfman David, dr. Gyárfás Tihamér, Jaschk Gyula, Kelemen András és Trnyák Adolf urak ismeretesek, mint a brassói magyar dalárda legjelesebjei.

Minden diszéreten felül áll azon nemes tett, hogy ide kifáradtak és minket is részesitének müvészi előadásukak élvezetében. A két férfi négyes, melyet énekeltek, igazán felül áll a mi mihálytalánokon; nem is kisértjük meg, csak annyit ismétlünk, hogy: megelégedésünk és élvezetünk teljes volt.

Mindezekhez ráadásul jött egy „fütty-solóv" gitár kiséret mellett, a mityent még sohasem hallottunk. A gitár kiment már a divatból, a mi elég kár; a fütty még nem jött divatba, a mi még nagyobb kár. Hogy e kettővel igy lehet remekelni, erről még fogalmunk sem volt. Ezer köszönet Torschak urnak e ritka élvezetért!

Mikor után az ifjusag táncra perdült és mulatott hajnalig, a midőn kicskl álmos hajtá fejét, hogy meg egyszer álmodja át ezt a szép estélyt, melyet soha, soha sem fognak elfeledni.

Ugy hiszszük, az anyagiakról való elszámolás nem fog soká késni s abból majd kitünik, hogy a közönség a maga részéről szintén meghozta a kivánt áldozatot. Ha a megkezdett uton tovább is igy haladunk; „Felépül majd az Urnak hajléka s megzendul benne a szent szolozs ma."

Ugy legyen!

Jelen volt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetmi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Maurer Mihály** cs. és kir. kamarás főispán úr ő méltósága a tegnap délutáni gyorsvonattal Budap stre utazott.

— **Tompa Sándor** felejthetetlen alispánunk temetéséről irt referádánkhöz elnézésből kimaradt annak megemlítése, hogy Kerczek Keresztely tábornok úr is egy ízen szép koszorunal járult a ravatalhoz, mi csak ujabb bizonyítéka azon jó viszonynak, mely itt a tábornok úr közkedveltsége révén a polgári és katonai elem között fennáll.

— **Meghivás.** A Brassói Magyar Kaszinó választmánya folyó évi februar 11-én vasárnap d. u. 3 órakor saját helyiségében első rendes választmányi ülést tartja, melyre a választmány tagjai ezuton is tisztelettel meghivatnak.

— **M. kir. altisztiiskola** brassói altiszti kara által a hó 6-án a Nro I. szálodában rendezett karitoh táncestély tényleges sikerülte, mi mindenesetre a rendezőség buzgalmának, Dömjén Zoltánné ő nagyságának, mint adjy patroneasa-nek, valamint a máv. altiszti kara jó hirnevének köszönhető. A táncterem nagyon szépen volt diszitve, a nők gyönyörü és ízléstelyes táncrendet kaptak és az első négyest 80 pár táncolta. A megjelent nagy közönség a 82. sz. gyalog. ezred zenekarának kitünő zenéje mellett a késő hajnalig vigan mulatott.

— **Kitüntett segéd.** Helm Rudolf kereskedő-segédet, ki több év óta volt a László testvérek czég ügyeinek alkalmazása és ki szolgálatviselete és kiváló szorgalma miatt nemcsak a László czég, de a közönség és kartársai szeretetét is megnyerni tudta és ki mult hétfőn Bécsbe utazott, hogy tapasztalatait és tanuimányait kibővítse, — kartársai, a helybeli kereskedő ifjak azzal ünnették ki, hogy részére buesulakomát rendeztek és hogy testületileg kikisérték a vonathoz. Ezen jó benyomást tett a kereskedő ifjakra, hogy Helm főnöke, László Gerő ur is kijött a pályaudvarba, segédjétől bucsut venni. Sok szerencsét és azt kivánjuk Helm urnak, hogy sikerüljön neki Bécsben is azon tisztelet és szeretet megnyerni, melyet itt magának kivivott.

Helm Rudolf ur e helyen mond általunk szivélyes köszönetet mindazoknak, kik öt Brassóban jóindulatukkal megtiszteltték, kik részére a bankettet rendezték és a kik öt elutazásakor a vasuthoz kisérték.

— **Hangverseny.** Gärtner Leontin k. a. hegedümüvésznő, Hiemesch Ida k. a., Hintz Ernő ur a „Szent Cecilia" czimü szivet kőrenczédése mellett pénteken este a „Központ" szálloda hangversenyt tart, melynek müsora következő: 1. Davidoff: „Hangversenyi" (Gärtner L. k. a.) 2. Schubert: a) „Tavaszi álom", b) „A zenélő", c) „A piszgráng", (Hiemesch Ida k.) 3. Popper: a) „Abitut", b) „Manók tánca" (Gärtner L. k. a.) 4. Schumann: a) „Andante", b) „Szerjánt" (Gärtner L. k. a.) 5. a) Wainzierl: „Öszszel", b) Lassen E.: „Az admirál" ballada (bariton, Hintz Ernő ur.) 6. Popper: „Tündértánc" (Gärtner k. a.) — Kezdetek negyed 8 órakor. Jegyek helyárak Körszék 1 frt 50 kr. zártszék 1 frt, karzati ülőhely 80 kr., földszinti álló 60 kr., diákjegy 40 kr. Jegyek válthatók Hiemesch könyvkereskedésben, ott is a pénztárban.

— **Rendőr-bál.** A helybeli rendőrlegénysége szombaton február 10-én a Nro 1 nagytermében táncestélyt tart, mely remélhetőleg ép oly látogatott lesz, mint minden évben megszokott. Ugy is érdemlik rendőreink, hogy egy szépen látogatott bálban legalább évenkint egyszer magukat kedvükre kimulathassák, hisz oly sokszor jut ki nekik (és általuk — másoknak) a „tue mulasz".

— **Városi zenekarunk** vasárnap február hó 11-én este az „Európa" szálodában tartja 4-ik bérleti hangversenyét igen szépen müsorral, melyből most csak a „Tészlai kompasz" czimü negyest emlitjük meg, melyet Brandtner karnagy szerzett magyar népdalok motivumai után.

— **Kérelem.** A m. á. v. alkalmazottak tegnapelőtti táncestélyén egy fekete szalkb sapkával az elcserélt sapka birtokossa vagy megtalálója felkéretik, a sapka kiserélése végett Kamnor és Jekelius czégnél (Lensor) jelentkezni.

— **Rendőrségünk figyelmébe.** Több oldalról vettünk már panaszt az iránt, hogy a vasuthoz vezető út a vámtól ki egész a pályaudvarig oly sáros, hogy azon a járás férfiaknak csak czipőjük veszélyeztetésével lehetséges, nőknek pedig teljes lehetetlen! Felkérjük a t. rendőrséget, intézkedni, hogy az emlitett gyalogjáró út sietőleg megtiszttittassék a sár- és viztól.

— **A magyar közmivelődési egyesület** millenarius ünnepélyére, a mely februar hó 8-án lesz az országházban, eddig 20 egyesület jelentette be képviseletét, köztük a legnagyobb egyesületek. Ezekben van az egyesületeknek a kiállitási orsz. bizottság részéről Gellért Mór kiállitási titkár kérhette ki a kongresszusnak, hogy felvilágosításokat nyujthasson. Az értekezlet tanácskozásainak alapul az a terjedelmes javaslat fog szolgálni, a melyet a m. tud. Akad. József ur „Emlékezik" alcimü füzetkára dolgozott ki. Ezt a javaslatot előre megkérték az egyesületek az országos szervezet szükségére az egyesületeken kivül meghivták külön Lukács Béla miniszteri, grof Károlyi István, Szell Kálmánt, József Mátyás, Akad. Béla bárót, grof Apponyi Albertet, Ugron Gábort, grof Tolnai Gézát, Kamermayer Károlyt és Gerlóczy Károly polgármestereket, Hunfalvy János, Szabó Ferenczet, Szily Gyulát, Szily Kálmánt, Beksics Gusztávot, a napi lapok szerkesztőit és munkatársait.

— **A házipar az országos ipartanácsban.** Az országos ipartanács f. hó 2 an délelőtt 10 orakor ülést tartott Lukács Béla kereskedelmi miniszter elnöklete alatt, a melyen a házipar helyes alapon való fejlesztését tárgyalták. Elhatározták, hogy egy köpontí organumot fognak letesiteni, melyet a megyékben létesitendő egyes bizottságokkal összeköttetésbe hozván, ez által legczélszerübben fogják előmozdithatni a hazai ipart. Hosszabb vita indult meg a felett, vajjon ezt a köpontí organumot a kereskedelmi szaszmunkaügy pedig egy alakitandó részvénytársaság létesítse-e? A miniszter végre kijelentette, hogy e tárgyban részletes javaslatot fog az ipartanács elé terjeszteni.

— **Uj bankház Nagy-Szebenben.** Egy a szerkesztőségünkhöz beküldött körczirnyből kitünöleg Adler L. Jakab brassói bank- és váltóüzlet tulajdonos saját czége alatt Nagy-Szebenben bankházat nyitott, melyet ócsecse Adler Adolf ur fog vezetni. Nem kétkedünk, hogy Adler urnak, orszárszerte és a külföldon is elismert solid üzleti elvei mellett egy prosperáló ház lesz.

— **Az államjegyek bevonása.** Wekerle miniszterelnök kijelentette a vulta szabályozás czéljából beszerzett szunyékesztéket ellenőrző országos bizottságnak szerdai ülésén, hogy az államjegyekből készaz mil. lió az idén a jövő esztendőben fokozatosan be fog vonatni, hogy erre nézve létre is jött már a megállapodás közte és az osztrák pénzügyminiszter közt, és hogy az ide vonatkozó előterjesztést mihamarabb be fogja nyujtani.

— **Klapka-emlék.** A komáromi Klapka-szobor-bizottság sorban fölkérte valamennyi varos hatóságát, hogy Klapka emlékszobrára az egyes megyéknek szivesen illő alkalmat adott italmérési engedélyek nemcsak akkor vonhatók vissza, ha az egedélyes csődbe jut, büntett vagy vétség miatt elitéltetik, foglalkozásának megfelelő minősége, vagy az engedély feltételeiben kitüzött kellő megszünik, az italmérések száma a törvény értelmében apasztatik, az engedélyes tartozásai nem fizetti le, az engedélyt a megszabott időn ál nem gyakorolja, vagy az egészségre artalmas, vagy bármily más módon az ellen az ellen forgott. De visszavonható az engedély akkor is, ha a közszükséglet vagy a jövedék érdeke többet nem igényli.

— **Halálfejedelmi eljegyesen.** Tragikus esettől adnak hirt bécsiek tudósitások. Ugyanis a flandriai grof leányát, Jozefin herczegnőnek Hohenzollern Karly herczeggel tartott kézfogója alkalmából udvari bál volt, melyet tragikus szerencsétlenség zavart meg. Izgjem lovassági tábornokot a terem közepén szélhüdés érte. A király és a legtöbb jelenlévő azonnal magytak a termet, A tábornokot azonban a palotában felaztak a hulotti szentségeket, mire csakhamar meghalt.

— **A rubel Prágában.** A prágai görög orthodox egyháznak az orosz korona 2230 rubelnyi évi dotacióit adómányozott 10 évre. Igy gyengitik a mi nemzetiségünk a muszkát!

— **Petrovics Geraszim a kolostorban.** Szegény, nagy Petrovics Geraszim, a ki Linder György segitségével akarta megerősitenő magát illásában, teljesen lehetlenné tette magát, és a felebbviráló ezért „módot nyujtottak" neki, hogy visszavonulhasson a világ zajától. Szegény, nagy Petrovics Geraszimnek a kolostorba kell menni. A budai szerb püspökség volt mandatariusát, mint értesülnk, Brankovics patriárka a grabovecy kolostor lőnökévé nevezte ki.

— **Palermoban a hadszerek** febr. 3 án egy Marianó nevü gebillinai születésü katona ügyét tárgyalta, a kit Gibellinában lefolyt tüntetésekben való részvétellel vádolnak. Marianó 20 évi katonai fogságra és a költségek vonatok el.

— **Az 1848—49-diki magyar szabadságharc története** czimü illusztrát vállalatból most jelent meg az Vak Józef. Szerző e füzetben a pozsonyi országgyülés működésének kapcsán azt a kiküzdeint fest, a mely az 1848-ik marca napjaiban vivatott a fő illusztra eszmékért, hevülő nemzetet. Egyuttal belebog a „Nepakarat diadala" czimü harmadik füzetébe, melyben a settes utkos kamarillával ismerteti meg az olvasót. Szerző e füzetben irja meg Kossuth tüntet ő napja a 1848-ik Szegeden, hol fel nem ismerik ő azát teszi érdekessé ezt a füzetet is. A füzet kapcsolt Gyöngy czimü palota. Szerzője Szegényi-Marich László. Jelentek Kossuth Lajos ünnepén, Az ország területén összekondó nemzetiségek, a mely a szerzőt a szabadságvivő lovassági foszszorolés és fegyverzetre, A szerzőkönyv. Az 1848—49-diki honvédő szabadságharc szerzőjére és azok fegyverzete, Az országos kiállitó bizottságtitkára V. Ferdinánd által, a bécsi kamarilla — mind olyanok, melyek ebben a hó napban mind megtonlok meg. Becsüket nemcsak a müvészi kivitelemeh, hanem az is, hogy egykoriak. Azu Szerkesztő Kiadó Vak Józef ur elfogad a Lampel Robert (Wodianer F. es Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedő (Budapest, Váczi-utczy-sz. 21. sz. Egy hóra 60 kr., egy negyedévre 1 frt 50 kr. egy félévre 3 frt 00 kr. egy egész évre 7 frt 20 kr.

— **Birtokrendezés a Duna-ágról.** Kopp bibornok, a horoszlói érsek, belső pásztorlevelet bocsátott ki, a mely a keresztény házasságnak fogalakozva, a polgári házasságról a következőket mondja: „A polgármesteri hivatalban való megjelenés, polgári kötelesség teljesitése és hozza vanak köve a házaspár polgári jogai is. Hiszen a házasság vilagi dolgokkal van kapcsolatban, a melyek természetük szerint a polgari jogkörbe tartoznak, mint a tulajdoni és örökösödési kérdések. Ha az allam, az egyházi házasságkötést a maga hatáskörében hitelezőnek el nem ismeri, annak mast tenni, mint a polgari jogot az allami törvények által előirt formalitások betartásával biztositani.

— **A magyar allamvasutak mult évi forgalma.** A magyar allamvasutak 7507 kilométernyi hálózatán a mult évben szállitatott ennek 12,930 ferczi utast, tehát — daczára annak, hogy a vonatok csak hét kilométernyi hosszabodtak meg — 2,198,000 utassal többet, mint az „Idő évben" az ennek szemelytorgalmával elért bevétel 19,652,000 forint volt a ki, ami 1,042,300 frttal többet, mint az előző évben. Podgyasz 1,028,500 db szállitatott. A podgyaszforgalomhoz eredt bevétel 1,787,100 frt, azaz az előző évben 1,000,000 frt. Az ujszerü szemelyszállitás közül a távolsagi forgalomra esett 11,990,300. A szemszédforgalomra 19,412,000. Meg sokkal érdekesebb, és tanulságosabbak azonban az árufuvarozás adatai, a melyek szerint elfektiva az önkezésű árukról, a melyek körülbelül 178,000 vaggonrakományt tettek ki, a mult évben ezen vonalokon 1,776,974 vaggonrakomány áru szállitatott le, a ki 14,957 vaggonrakomány árával több, mint az előző évben.

— **József főherczeg mint tudós.** A Londonban székelő „Japan society" tudós társulat József főherczeget, mint a keleti nyelvek tudós müvelőjét januar 24-ikei szerint ülésén tiszteletbeli tagjává választotta.

— **Ferencz Ferdinánd főherczeg gyüjteménye.** Annak a gyüjteménynek a rendezése, a melyet Ferencz Ferdinánd főherczeg a világ kőrül tett utjában halmozott össze, szünyva előrelátlt, hogy a Belvederben nemsokára már hivott után közszemlére fogjak kiállitani. A kiállitás kiszólja a főherczeg gyüjteményét is, a melyet a mely külöbben teljessége és szépsége dolgában vetekedik a jegyelentékenyebb hasonló gyüjteményekkel.

— **A magyar honvédség megalakitásáról** szóló jelentésére hivatott honvédelmi miniszter még pár év előtt megbizta Pallik Béla festőművészt, hogy a honvédelmi miniszterium fogadó termen szépen szemléltessen egy csoportot, mely mind ama férfiakat, a kikne a magyar honvédség megalakotásban részük volt. Pálik hosszabb idő óta dolgozik a hatalmas festményen, a mely ujar majdnem teljesen késen is van. A kép'a pesti hadart ábrázolja, a melyről a hátterben látni a budai hegyeket. Maga a kép egy lovas csapatot ábrázol, melynek élen a király lovagol. A király után következnek: **József** főherczeg, Andrássy Gyula grof, Henneberg lovag altabornagy, Graff honvédségi hadsitnaszeg, Szende Béla, Fejérváry Géza báró, Gromon Dezső, Hollán Ernő, Ghyczy Béla, Máriássy János, Mondel báró a király hadségédje, Forinyák, Puczor, Zoltán, Zsoldos, Mussulin, Jelencsik, Mádi Kovács tábornok és egy sereg törzstiszt. Az impozáns csoport igen érdekesen s müvészileg van megfestve és a szereplők hasonlósága alakban vagy, mint ezekben meglepő. A müvész a főbb alakokhoz külön studiumokat csinált. Az óriási méretü festménynt rövid idő multva elhelyezik a honvédelmi miniszteriumban.

— **Az Ő Felsége.** Az Emkének oly nagy kiterjedésü az ügyvezetése, hogy szükségessé vált egy havi értesitő kiadása. Az értesitő Sandor József szerkesztő s minden hónap 20 án jelenik meg, közölvén az egyesület elszámolási forgalmát rendszeres mozgatásokat, hogy ugy a sajtó, mint a nagy közönség sürübben nyerjen értesitéseket az Emke tevékenységéről. Az előfizetés dija egy évre 1 frt, egy szám ára 10 kr. A sajtó szám sok érdekes közlemenyt tartalmaz. A sort egy rövid áttekintés nyitja meg a multi évről Ebből látható, hogy az Emke bevétele oktra az alapja 10,000 frtok, Kónál a fóltikár januar havi jelentési, melyet a Szabó Kornélné adott sb. Mindenesetre kitünő gondolat volt az értesitő megindítása.

— **A bolgár trón örökösei.** Egész Bulgária örömárban ussik. A bolgár trónon lő Koburghaz dinasziája megalapitott, Ferdinánd lejedelem nejé, ki kedden egészséges fiu gyermeket adott élete, A trónörökös szülésének hire villamosan terjedt a városban és mindenütt nagy örömet keltett. Összz esztendő óta ez az első trónörökös, a ki Bulgária földjén született. A legifjabb trónörökös szülei Ferdinánd Koburg herczeg és ennek neje Luiza, parmai herczegnő. Ez alkalomból felemlitjük, hogy Bulgárának utolsó bolgár fiaban született czárja III. Sisman volt, a ki 1366-ban a folyton előre nyomuló törököknek meghódolt. I. Bajazid szultán azonban nem elégedett meg a lábbéri alapottal 1393-ban elfoglalta Bulgáriát és teljesen vége lett az orszag önallóságnak. III. Sisman fiai Ivan Sisman és Mag. Ivére Szrazinir pedig, a ki tarsuralkodó volt Vidzinban, Zsigmond magyar királyhoz partolvan, a nikopolyi csata után, 1396-ban elvesztette trónját, országát és örökösödési igényei. Ezóta Bulgariának nem volt trónökése.

— **Uj természettudományi vállalat** hozatkban. Arról értesülünk, hogy e napokban nyilta meg az magyarhonban ismert természettudományi tanszerkesztőintézet és nyilvános preparatorium czimü és emlés-számó müterem, a mely igaz ám tárva nyitva van a szülő szülőknek, a hazai iskolákat a hazaban készült és igényeikhez mért preparatumokat szolgálja — a bolgyan intézetnek érdekkit is tekintve, a hazai minden vidékén alkalmas gyüjteseinek mérszét pedig — és ez éppen ugy szolgálja — hogy a magyar természettudomány kedvéért és a termesszet tárgyai iránt fokozottan is fölszerelve. Nagy fontosságot tulajdonitunk az uj vállalat intézetének azért is, mert a kisebbek allatokat, gyünyöri dekorczikkek helyet elfoglalnak számunkba, de kiltipusu, obodiszke és vadászszatikkus vallatok ez ezek oly diszárgyak, a melyek mindenkit, vonzanak, a fegyverkezés — kulipiszu, kivalt Fiumi-sárszagban, de Ausztriában és Németországban is gyakran latatok. Ugyanezt Berlin tobb ólszámon, ötszemü madarak, kitünő madarak diszitik a falakat és ezek valóban szép és illő dekoracziók. Bizonyára szeretnék is divatu vámak majd, ha az uj vállalat ezen szép czélja szemeinek lesz. Előre látható azonban az is, hogy a kulisdi egyszerüen nem lehetlen, a mint szemünkben is fogjak pártolni az uj vállalat és érdeklődni fognak iránta.

Apróságok

„Egyértetés" és „Magyarország".

Helfy Ignácot megintperbálták a Ház folyosóján, hogy tudjuk-e valamit most melyik a fugetlenek pártja az „Egyértetés", vagy a „Magyarország"?

— Mindkettő! — felelte Helfy.

— Hogy-hogy?

— Hát az „Egyértetés" a párt liberális lapja, a „Magyarország" pedig a párt klerikális lapja.

Feltűnő.

Egyik ur: Nini, ugyan kit gyászol Fergeteg ur?

Másik ur: Hja, kérem, a megboldogult anyósomat.

Egyik: Akkor gratulálok! Fel sem tünt volna a fekete gyászszalag, ha meg nem akad szemem ezen az elegáns állésu kalapon. Ugyan hol vette?

Másik: Szilszky Lázárnál a Kolostor-utczában.

Lap- és nyomtatványban:
Dr PISCHER ÁKOS.
Kiadó: Bernstein Márk.

Valamennyi szerzői jogok a Szegedi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Știință și Cultură - BCU Cluj-Napoca.

745.—1894. sz.

Hirdetmény.

A brassói határon a tagosítás végrehajtását vezető kir. törvényszéki biró Vizy József urnak 1894. évi január 8-án 108—1894. szám alatt kelt intézkedése folytán az összes mérnöki előmunkálatok hitelesítése, a földkönyv és birtokivek felolvasása, a netáni felsőlamlások felvétele, megvizsgálása és elintézése, a tényleges birtokállapotnak a telekkönyvvel leendő összehasonlítása és összhangba hozatala végett folyó évi február hó 15-ikén és következő napjain Brassóban a tanácsháznál tárgyalás fog tartatni.

Miről a brassói határon földbirtokkal biró összes földbirtokosok azon felhivással értesíttetnek, hogy ezen, a tagosítás minden egyes földbirtokosra nézve kedvező eredményét föltételezős, fölötte fontos tárgyalásnál saját érdekükben megjelenni és minden a netáni birtokváltoztatásra vonatkozó okmányt a tárgyalásra magukkal elhozni, és jogukat minden tekintetben megóvni el ne mulasszanák.

Brassó, 1894. évi január hó 27-dn.

33 (2—3) **A városi tanács**

TÜZIFA.

Krizbán a kariában 100 öl 110—120 cm. hosszu fiatal, száraz tölgy-hasábfa **6 frt 50 kr.**-jával eladó. — Bövebbet Kapu utcza 58. sz. a. ügyletben, hol kitünő bükkfa is megrendelhető köbölenként **20 frt.**-jával.

11 (4—15)

9 láb hosszu kertsasok, lépesők, fentők és kerékfalaknak való eserefa.

PSERHOFER J.-féle

gyógyszertár,

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. A. „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL".

Vértisztitó labdacsok, ezelőtt általános **labdacsok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugan alig létezik betegség, melyben ezen labdacsok csodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyitották volna. Évtizedek óta ezen labdacsok általános elterjedése örvendenek és alig van oszlád, melyben ezen kitünő háziszerünk, készlet nem volna található.

Számtalan levelek állnak ezen labdacsok hasznáról ajánlhatnák és ajánlhatnák minden oly bajoknál, melyek a rossz emészthetőségtől és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok, májbajok, kóbka, vértolulások, aranyér, béltetlenség s hasonló betegségeknél. Vértisztito tulajdonságukról fogva kitünő hatással vannak vérszegénység s az ahoztól erőd bajoknál is: egy sápkornál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztitó labdacsok oly kiknyelv bajoknál s egyszerűbb fajbajoknál szintén igen ajánlatosak, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaraitó, melyet e labdacsok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnagyobb betegségük után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intézték, ezen helyen csakis néhányat emlitünk, azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vegyünk gyógyszerünk folytán fogja ajánlani.

Kőln, 1883. Április hó 5-ikén.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nékem ismét 15 tekercset az ön fülölumhatatlan vértisztitó labdacsaiból utánvétellel. Fogadja el ezen is a legmélyebb köszönetemet labdacsai csodahatásáért.

Maradok teljes tisztelettel Pawlisztik Ferencz, Kőln, Lindenthal, Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. 12-dn.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az Ön labdacsai kezemben kössé kerültek, melyeknek köszönhetem ezemnek megjövni. Ön egyrészéhoz bizom magát hiltem, olyanynyira, hogy sámmi munkát sem voltam tehbé képes végezni és bizonyára már a holtak közé volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsai engem nem megmentek volna meg. Az Isten áldja meg ön-ezért ezer szer. Nagy hizalmam van, hogy ezen labdacsok engem is tökéletesen ki fogynak gyógyitani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segitségül szolgáltak.

Knitlez Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-dn.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondom ezennel Önnek 60 ezen csodás labdacsaiért. Az illető 5 évem a szemvedett gyötrem. Az hurutban és viszkösségben, már életét is megunta, melyről egyébként is is mondott, miután véletlenül egy doboz kapott az Ön kitünő vértisztitó labdacsaiból s azoknak alkalmó használata folytán tökéletesen meggyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinzettel Josefa

Eichengraberamt, Öfühl mellett, 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulirott ismételten kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitünő labdacsaiból. El nem mulasztatom legmagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacsok értéke felett és azokat, a hol csak alkalmam nyilik, a szeretőeimnek legmélyebben fogom ajánlani. Ezen kérő iratom tetszés szerint használásra Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tiszteletettel Hahn Ignácz,

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1888. okt. 8-dn.

T. ur! Felkérem, miszerint az Ön vértisztitó labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni szivesedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsainak köszönhetem, hogy gyomorbajomtól, mely engem öt éven át gyötör, megszabadultam. Ezen labdacsok nálam oly sokszem fognak kifogni, a mióta legforróbb köszönetemet szerezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztitó labdacsok csakis a **Pserhofer J.-féle, az „arany birodalmi almához" czimezett gyógyszertárban, Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. a.** készitetnek valódi minőségben a egy 15 szem labdacsot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik 1 frt 5 kra kerül; bérmentelen utánvétel küldésnél 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.

Az összes alábbiak bérelküldésnél (mi legjobban posta utalványon szokottelőtt) bérmentes küldésnél együtt: 1 csomag: 1 frt 25 kr., 2 csomag: 2 frt 20 kr., 3 csomag: 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kr. kráa kerül.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsok a leg' különfélébb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kérettik **csakis Pserhofer J.-féle** vértisztitó labdacsokat kérelmezni és csakis azok tökéletlen valódiságuak, melyekhez hasonlatul utasittatik a Pserhofer J. névaláirással fekete szinben és minden egyes dobozt fedele ugyanazon aláirással piros szinben van ellátva.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatásu legjobb köszvényes, n. m.: gerincsegy bántalom, tagszaggatás, rheuma, ischias, migraine, idegszaggatás, fájdalmak stb. stb. ellen: frt 2. kr.

Tannochinin bajkenőcs Pserhofer J.-tól. Évek hosszu sora óta valamennyi bajnévvesztő szer között erősen kitünő alkalmazásban elismerve. Egy elegánsan kiállitott nagy szelencéért 2 frt.

Steudel tonartot. Étés és szomra által okozott bajoknál, mérges daganatoknál, ujjkóbcz, sebesvaj czipőnél-meg vagy más ily bajoknál, mint kitünő szer lón kipróbálva. Egy üveg 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Foghalzsam Pserhofer J.-tól. Sok év óta a fagyos tagokra és mindenféle den idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve. 1 kö-csöggel 40 kr. Bérmentve 60 kr.

Utifüvedv, egy ált-hánosan ismert kitünő háziszer, hurut rekedtség, köhögés, a gyösös köhöges sth. ellen. 1 üvegcseke ára 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 20 kr.

Élet-esszencia (brigai csöppek) megrontott gyomor, rossz emésztés és az mindennemü ártesti bajok ellen kitünő háziszer. 1 üvegcsével 22 kr., 12 üveg 1 frt.

Általános tisztitó-só Dulrich A. W.-tól. Kitünő háziszer a rossz emésztés miatt és következményeiről, n. m. fejtájas, szédülés gyomorgörcs, gyomorhéz, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 kr., egy kis üveg 20 kr.

Por a lábizzadás ellen, Ezen por megszüntetti a lábizzadást s az az által képződő kellemetlen szagot, ép-en tartja a lábbeli és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozuk 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitünő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr., bérmentve küldésnél 6 kr.

Helsó vagy egészség-só kitünő gyógyszer, gyomor-hurut és minden a rendetlen emésztésből származó mazó bajoknál. 1 csomag 1 frt.

Ezen itt felsoroll szerszámok kívül, az osztrák lapokban hirdetett összes belé- és külföldi gyógyszerészeti különegességek raktáron vannak és a kiszedésen azután gyem lévő gyorsan és olcsón megszerezhetnek.

— Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

ROTH MIHÁLY

likör- és rozsolis-gyári raktára

Lópiacz 2. sz. BRASSÓ, Lópiacz 2. sz.

ajánl kitünő valódi **Jamaica rumot** versenyárakon: **3** frt, **2** frt **50** kr. és **2** frt, továbbá más fajokat **1** frt **70** kr., **1** frt **20** kr., **70** kr. és **60** kron valamint finom **brazilian rumot 90** krjával literét.

Hasonlóképen ajánl legfinomabb és középfinom **likörökét rozsolisokat, régi szilvoriumot, borseprő** és **gabonapálinkákat** a legolcsóbb versenyárakon.

Mint kitünőlegességet ajánlja: **CARMINATIVA,** legfinomabb **dió-** és **turista-likör,** literenkint **1 frt.**

Ismételadók jelentékeny drengedésben részesülnek.

Szives pártfogást kér mély tisztelettel

34 (1—8) **ROTH MIHÁLY.**

Mc. Cormick

Fűkaszáló és aratógépek

a legjobbak a világon.

KITÜNTETVE MINDEN KIÁLLITÁSON.

Petroleummotorok, gőz- és járgányescplőgépek, ekék, boronák, rosták, tricurők, sorvető-gépek, kézi vetőgepek, kukoricza-morzsolók, szecska- és repavágók, darálók, malmok, ugymint mindenféle gépek, szerszámok és eszközök a gazdaság számára legjobban és legolcsóbban kapható:

34 (1—12)

Budapesten MÜLLER és WEISS-nál Váczi-körut 76.

a nyugati pályaudvar közelében.

Ajánljuk a nagyérdemü közönségnek tőkebefektetéshez

a nagyszebeni **„ALBINA"** takarék- és hitelintézet

5%-os zálogleveleit.

Ezek 1000 forintos és 500 forintos appoints-ekben vannak kiállitva és minden levonás nélkül tisztán 5%-ot kamatoznak.

A kamat-szelvények tiléveinként, januar 1-én és julius 1-én a nagy szebeni és brassói intézeti pénztárakná, valamint a pesti magyar kereskedelmi banknál Budapesten minden levonás nélkül és jutalékmentesen beváltatnak.

A záloglevelek 30 éven belül, kisorsolás utján, az intézet által beváltatnak.

A záloglevelek pontos kamatozása és beváltásáért kezeskednek:

1) A záloglevelek biztositásáról szóló 1876. évi törvény értelmében a zálogleveél-tulajdonosok fedezésére meghatározott és azok javára telekkönyvileg biztositott jelzálogok, a melyekre legfülebb az érték ½ részéig zálogleveleik adatnak ki, mi minden zálogleveélre a felügyelő bizottság ellenjegyzése által elismerve van.

A záloglevelek tehát a gyámsági biztositéknál nagyobb biztositékkal birnak.

2) Az emlitett törvényben előirt a zálogleevél-tulajdonosok további különös biztositására az intézet részvénytőkéjéből kiszakitott **200,000 forintnyi** záloglevél-biztositéki alap.

3) Az intézet egyéb összes vagyona a tartaléktőkével együtt.

Az **„ALBINA"** 5%-os zálogleveiel tehat mint abszolute biztos, ugyis mint egyika a legjövedelmezőbb honi értékpapiroknak, nagyon is alkalmas tőkék befektetésére, árvapénzek, nyilvános és magánalapok stb. elhelyezésére, és a mennyiben a kőstet engedi, a budapesti tőzsde árfolyamában árusittjuk el azokat.

Jelentékeny tételek bevásárlásánál középárfolyam mellett adjuk el.

„ALBINA"
TAKARÉK- ÉS HITELINTÉZET
brassói fióktelepe.

HIRDETÉSEK

felvétetnek a kiadóhiv atalban.

Brassó, nyomatja és kiadja a „Brassó" könyvnyomdája — Bernstein Márk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundaţia pentru Ştiinţă - BCU Cluj-Napoca.